

Fruktlygten (model 101) · Kaare Klint, 1944

Fynske frugter

Historien bag Fruktlygten begynder for over hundrede år siden, da arkitekt Peder Vilhelm Jensen-Klint manglede afskærmning til sin petroleumslampe. Derfor gik han i gang med at designe en lampeskærm. Det var dengang, der ikke var elektrisk lys, og folk brugte stearinlys og petroleuslamper, når det blev mørkt.

Peder Vilhelm Jensen-Klint var inspireret af asiatisk foldekunst og lavede derfor en skærm ved at plissere – altså folde – et stort stykke kraftigt papir mange gange. Det blev til en enkel og elegant skærm, der skærmede lyset godt. Han blev selv så glad for resultatet, at han lavede flere, som han gav til sine venner og familie – og folk kunne lide den. Efterhånden steg interessen for de plisserede skærme, og sønnerne Tage og Kaare begyndte at hjælpe til med folderiet, når de havde fri fra skole. Over årene designede de tre mænd i familien mange forskellige modeller, og det, der startede som et familieprojekt, udviklede sig med tiden til en større designvirksomhed.

Den yngste søn, Kaare Klint, blev uddannet

arkitekt og var som *formgiver* optaget af rumlige og geometriske former. I 1944 designede han Fruktlygten, som er blevet den bedst sælgende Klint-skærm. Kaare Klint var inspireret af kinesiske papirlamper og brugte sin mangeårige erfaring med foldning til at lave en avanceret tredimensional kugle, der blev til en skærm med komplekse krydsplisseringer, dvs. mange små foldninger. Fruktlygten ligner, som du kan se, en frugt – måske et æble.

Flere dygtige ingeniører har prøvet at opfinde maskiner, der kan folde skærmene, så de bliver hurtigere at lave, men det er aldrig lykkedes. Plisseringerne er så komplicerede, at det kun er særligt uddannede foldepiger, der kan lave dem, og det tager mange år at blive oplært. Derfor bliver alle Klint-skærme stadig foldet i hånden tæt på det sted på Fyn, hvor familien har boet de sidste hundrede år.

Det sjove er, at Fruktlygten selv kom i rampelyset, da den optrådte i filmen *Let's Make Love* fra 1960 sammen med den amerikanske filmstjerne Marilyn Monroe. Det gjorde, at den blev verdensberømt.